

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z powództwa J. B.

przeciwko A. B.

o ustalenie rozdzielności majątkowej

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 11 października 2023 r.,

na skutek wniosku sędziego Sądu Najwyższego J. W. o wyłączenie od orzekania w sprawie I CSK 348/23 zawisłej przed Sądem Najwyższym

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Najwyższego J. W. pismem z 20 września 2023 r. powołując się na art. 51 k.p.c. (wskazując, że możliwe jest odpowiednie stosowanie art. 48-49 k.p.c. i odwołując się do postanowienia Sądu Najwyższego z 25 listopada 2021, CSKP 524/21) wniósł o wyłączenie go od orzekania w sprawie I CSK 348/23.

Wnioskodawca wskazał, że przedmiotowy wniosek składa z uwagi na treść wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z 8 listopada 2021 r. (Dolińska-Ficek, Ozimek, 49868/19 i 57511/19), z którego wynika, że orzeczenie wydane przez Sąd, w składzie którego uczestniczy sędzia powołany na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r.

poz. 3), narusza standard z art. 6 Konwencji (sądu ustanowionego ustawą). Powoduje to, zdaniem wnioskodawcy, poważne ryzyko traktowania orzeczenia wydanego w takiej sytuacji jak w warunkach nieważności postępowania oraz ryzyko powstania roszczeń odszkodowawczych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1093, dalej jak: „u.SN”) do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 u.SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

Sędzia Sądu Najwyższego J. W. we wniosku mającym za przedmiot wyłączenie go od rozpoznania sprawy I CSK 348/23 odwołał się do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z 8 listopada 2021 r., (Dolińska-Ficek, Ozimek, 49868/19 i 57511/19). W ostatecznym rozrachunku uznać należy, że wniosek SSN J. W. odnosi się bezpośrednio do kwestii związanych z realizacją konwencyjnego standardu niezawisłego i bezstronnego sądu, a zatem kwestii „niezależności sądu” i „niezawisłości sędziego”.

Wnioskodawca upatruje możliwości naruszenia standardu z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r. na skutek jego zasiadania w składzie orzekającym z uwagi na okoliczność, że na urząd sędziego Sądu Najwyższego został powołany

na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Argumentacja wnioskodawcy jest skąpa, gdyż ogranicza się do kontestowania zgodności z prawem własnego powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego i jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Wobec jednoznacznej redakcji art. 26 § 3 u.SN zdumienie budzi przedmiot i uzasadnienie wniosku sędziego Sądu Najwyższego J. W. Jego autor powinien być świadom, że wniosek w tym brzemieniu jako przedmiotowo niedopuszczalny nie mógł wywołać zamierzonego skutku. Należy mieć na względzie, że przyczynił się on jedynie do spowolnienia dynamiki postępowania I CSK 348/23, co stanowi realne zagrożenie dla zachowania standardu prowadzenia tego postępowania bez nieuzasadnionej zwłoki. Takie działanie może rodzić poważne konsekwencje dla stron postępowania i prowadzić do naruszenia nie tylko przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 75), ale także art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. 1993 Nr 61, poz. 284), czy art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz.U. Nr 38, poz. 168).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 26 § 3 u.SN orzeczono, jak w sentencji.

Zdaniem Sądu Najwyższego, SSN J. W. powinien rozważyć złożenie urzędu sędziego, skoro sam kontestuje własne powołanie oraz uważa, że podejmowana przez niego aktywność orzecznicza stanowi poważne ryzyko traktowania jego orzeczeń jako wydanych „w warunkach nieważności postępowania”.

[J.I.]

[ms]

